

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

inzerat: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 3, pritlično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati. Novl naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 3, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
Poština plačana v gotovini.

Dr. Leopold Léonard:

Votum separatum.

3. Zunanja politika.

Odkar imamo lastno državo, je tudi naziranje na različna vprašanja zunanje politike postalo načelna zadeva. Vsak politično misleči človek mora v tem oziru imeti iz kristalizirano mnenje, in vsaka politična stranka mora tudi v zunanji politiki zavzemati svoje stališče.

Stališče SLS odseva iz pisave »Novega časa«. Skoraj iz vsake številke tega dnevnika se prebija strupeno sovraštvo do entente, v prvi vrsti do Francozov, izraža se pa tudi neka sramežljivo pritajena, a vendar dovolj jasno zarisana simpatija do Nemcev.

Dovolite, da vam improviziram take sledeči prizor:

V neki veliki mednarodni kavarni nekje na nevtralnih tleh zadene na popotnega Francoza. Gospod je tuj, čakati mora nekaj ur na večerni vlak. Pričneva pogovor. Vidim. Popotnik je zelo izobražen, takten, pozna tudi dosti dobro naše razmere, razgovor z njim bo zanimiv, jaz sem vnet pristaša ideje »Novega časa«. Pričneva torej:

Jaz: Pri nas je ob razpadu Avstrije vladalo veliko navdušenje do Francozov, sedaj se je ohladilo popolnoma. Razvila se je celo neke vrste mržnja...

On: Morda ste se nekoliko prenašlo in nepremišljeno navduševali, vsled tega je prišlo razočaranje.

Jaz: Mogoče. Toda dejstvo je, da so Francozi izgubili naše simpatije.

On (z lahkim nasmehom): Mogoče. Toda v politiki ne govorimo o simpatijah, ki izhajajo iz navdušenja. Merodajna so samo dejstva in dejanski položaji. Simpatije pride in izgine. Z njo ni mogoče početi ničesar.

Jaz: A dejstvo je, da so nam Francozi prizadejali mnogo krivic. Sklenili so na primer z Italijani londonski pakt. To je nemoralno in proti nam silno krivično dejstvo.

On: Zakaj bi ga pa ne? Vsak drugi narod bi naredil enako. Imeli smo zavezništvo s Rusi in z Rusi. To zavezništvo smo držali do skrajnosti z našimi največjimi žrtvami. Obljubili smo Srbom zedinjenje in neodvisnost in to smo držali. Do Slovencev nismo imeli nobenih dolžnosti. Srbi niso stavili zahtev po vaši zemlji in jih niso mogli staviti, ker bi se to protivilo vaši lastni volji. Bili ste del Avstrije, do vas smo imeli samo one moralne dolž-

nosti, kakor jih ima sovražnik do sovražnega ozemlja.

Jaz: Mi smo bili od Avstrije zatirani...

On: Toda naša dolžnost ni bila, da vas osvobodimo. Narod je moralno dolžan pomagati narodu, kakor človek človeku. Toda ta splošna dolžnost nas ni mogla siliti, da vam pomoremo k svobodi proti vaši volji in s ceno novega milijona naših mrličev.

Jaz: Mi smo se v Avstriji vedno borili za naše narodne pravice.

On: Vem. Zahtevali ste neke pravice za vaš jezik, tudi neke politične pravice. Toda vaše zahteve niso šle izven okvirja Avstrije. Kako ste se pa hoteli urediti v Avstriji, to je bila notranja zadeva Avstrije, v katero se nismo mogli spuščati. Čehi so že pred vojno, a še bolj jasno med vojno, postavili svoje zahteve na mednarodno stališče in vsled tega je moralo biti tudi naše stališče do njih drugačno.

Jaz: Gotovo je, da nas Francozi premalo poznajo in se za nas premalo interesirajo. Mi smo jako zanimiv in važen narod.

On: Koliko pa vi poznate na primer našo Gascogno ali Vendéejo? Čemu bi se morali mi bolj interesirati za vas? Mi smo velik narod in naši interesi gredo čez pet delov sveta. Nas mora zanimati na primer tudi Grusija ali emir v Kabulu. Interesantnih malih narodov je veliko, toda politika ni šport, da bi v nji iskali interesantnih reči. Važni ste pa bili poprej mednarodno v toliko, ker so se na vaših tleh križali interesi Italije in Nemčije. Sedaj ste za nas važni, ker se tukaj križajo interesi med južnimi Slovenci, Italijani in Nemci. A to je storila ententa, v prvi vrsti Srbija in Francija.

Jaz: Mi smo tudi delali za naše osvobojevanje.

On: Mogoče. Nam je bilo samo znano, kako hlabro se tolčejo proti nam vaši polki in kako navdušeno je ljudstvo za zmago Nemčije. Pač! Spominjam se na ime nekega dr. Vošnjaka. Ali pa zamorete reči, da je stal za njim ves slovenski narod ali vsaj znatna večina?

Jaz: Vendar je nemoralno, da ste nas prodali Italijanom.

On: Dragi! Dokazal sem vam, da je londonska pogodba bila od naše strani popolnoma moralna. Te pogodbe smo se držali, ker pogodbe se sklepajo zato, da se jih drži.

Morda imajo drugi o pogodbah drugačne pojme, toda to bi se ne strinjalo s francosko častjo. Sicer pa: popreje ste bili vsi pod Nemcem, sedaj ste dve tretjini svobodni, ena tretjina pod Italijanom, neznačen del pod Nemcem. Mogoče je govoriti o tem, kaj je bolje. Po mojem mnenju je sedaj bolje, a to ste dosegli s francosko in s srbsko krvjo, ne s svojo. Izven londonskega pakta je pa, kolikor vem, naša diplomacija na splošno podpirala vaše težnje. Sicer se pa ne moremo brigati za vse majhne reči. Vaša stvar je, da se uredite. Če boste činitelj, da je treba z njim računati, se bo računalo.

Jaz: Vem. Vi ste kapitalističen narod. Pri vas odločuje samo interes in dobiček.

On: Pomislite! V svetovno vojno smo se spustili prostovoljno, po odločbi naroda. Bojeval se je ves narod z največjo požrtvovalnostjo, na bojnih poljih smo pustili poldrugi milijon mrličev. Lahko bi se bili izognili vojni. Direktno napadena je bila Srbija, ne mi. Sli smo v vojno, ker je bila naša zavezniška dolžnost. Vsi ti mrličji, ki so padli prostovoljno, menda vendar niso sami egoistični kapitalisti-kristolovci. Kje morete pa vi pokazati kaj podobnega? Nekaj dobrovoljcev.

Jaz: Vendar ne boste ugovarjali, da so pri vas doma kapitalisti in se ravnote po kapitalističnih interesih.

On: Res je. Mi smo kapitalisti. Skoraj vsak človek ima nekaj kapitala. To so naši prihranki, plod našega dela in varčnosti. Tudi naš delavec je kapitalist. Isto privoščimo tudi vam. Naša demokracija je nekoliko drugačna, kakor pa kje drugje, ker smo star narod, ki ima že svoje določene oblike in manire. Toda poglejte: Pri nas je zelo demokracičen volilen red, zelo razvito javno mnenje, ki neprestano kontrolira vse: imamo popolni parlamentarizem. Predsednik ministrov ali predsednik republike, ko je odstopil od svojega službovanja, se povrne na prejšnje mesto v svoj uradniški kabinet ali odvetniško pisarno, ter gre s palčico na izprehod kot vsak navaden državljani.

Jaz: Mogoče. Toda francoski imperijalizem nas tlači, in obrnili se bomo drugam.

On: Kogar tišči v postelji na eni strani telesa, naj se obrne na drugo. To storite lahko tudi vi.

Jaz: Delati hočemo samostojno mednarodno politiko.

On: Kakor se vam poljubi. Torej »splendid isolation« po nekdanjem angleškem vzgledu. Zato

vam je v vaših razmerah potreba samo 2.000.000 dobrih bajonetov in še nekaj močne vojne mornarice in sistemi dobrih trdnjav ob celi meji. Pa z zlatom natrepene blagajne.

Jaz: Mi hočemo zvezo narodov in večni mir.

On: Zelo dobro. Za zvezo narodov smo se mi borili po vseh bojnih poljanah sveta od francoske revolucije sem in zanjo so delali naši največji geniji. Če se vam posreči, da jo udeležite, nas bo zelo veselilo.

Jaz: Pride ruski boljševizem.

On: Pred stoletji je prišel Cingiskan do Slezije, a so ga potolkli Poljaki. Lani je prišel Trockij do Varšave, a sta ga potolkla poljski kmet Witos in delavec Pilsudski s francosko pomočjo. A recimo, da se boljševizem prebije skozi Poljsko v Nemčijo... V tem slučaju prekupe celo srednjo Evropo, v Ljubljani in v Zagrebu bo sedel

boljševiški komisar, a ob francoski meji se bo val ustavil. Toda če bi tudi boljševiški svet zasedel v Louvru, bo sestavljen iz ravno tako dobrih Francozov, kakor sem jaz. O komisarju, ki bi se naselil v Ljubljani ali v Zagrebu, ne more nihče povedati, kaj bi bil.

Jaz: Nemčija se bo opomogla in potem bo vašega nasilja konec.

On: Kadar se bo opomogla, se bo najprej obrnila proti vam, ne proti nam. Pot na Trst in na Solun je za Nemčijo večje važnosti, nego pot na Calais ali na Marsaille. Za ceno znatnih žrtv se mi lahko z Nemci pobotamo, vi se pa ne morete drugače, kakor da žrtvujete vse slovenske kraje in še gospodarsko neodvisnost ostalih jugoslovenskih zemelj. Sicer pa, kakor že rečeno, komur ni za naše prijateljstvo, se lahko obrne drugam. Vprašanje je samo, če se imate kam obrniti, kjer bi bili na boljšem.

Politične vesti.

Minister zunanjih del. »Obzore« javlja iz Beograda, da se radikali protivijo kandidaturi Pribičevića za ministra notranjih stvari. Po vsej priliki prevzame ministrstvo za zunanje stvari Velizar Janković. V tem primeru bodo zahtevali demokracijo, da se jim prepusti ministrstvo za javna dela.

Vprašanje vojnega ministra. Dopisnik »Riječice« domaga, da se bo vprašanje popolnivo vojnega ministra rešilo v kratkem. Govori se, da general Hadžić odklanja ponudeno listnico.

O rekonstrukciji vlade. Gospod Pašić je dne 10. t. m. poročal ožjemu odboru radikalne stranke o politični situaciji. Radikalni klub želi, da se sedanja sestava vlade obdrži. Dalje je Pašić konferiral z Davidovićem, ki je popoldne sporočil želje radikalnega kluba ožjemu odboru demokratske stranke. Demokratska stranka vztraja pri tem, da se rekonstrukcija vlade izvrši tako, kakor je bilo sklenjeno že pred enim mesecem.

Naš poslanik v Bukarešti Boško Colak-Antić, ki se je mudil v Beogradu, je odpotoval zopet na svoje mesto.

Radi Radićeve propagande. Dne 10. t. m. ob 17. je bil važen sestanek v kabinetu ministrskega predsednika, katerega so se razen ministrskega predsednika, ministra za notranje stvari in prosvetnega ministra udeležili od radikalcev Aca Stojanović, od demokratov dr. Roje in dr. Lukinić, od Narodnega kluba dr. Drinković in dr. Laginja, od Jugoslovenskega kluba dr. Korosec in Stjepan Barić ter končno dr. Trumbić. Minister za notranje stvari je poročal o političnem položaju na Hrvaškem in naglašal, da se je ta sestanek sklical v svrhe posvetovanja o primerih odredbah za preprečenje protidržavne agitacije Radićeve stranke. Mi-

nister je rekel, da ima zanesljive informacije, da bo Radićeva stranka kljub prepovedi imela svoje zborovanje v Zagrebu dne 18. t. m. Zato je treba, da vsi skupaj delajo na to, da bi se preprečilo prelivanje krvi. V istem smislu je govoril tudi g. Pašić. Narodni in Jugoslovenski klub ter dr. Trumbić so izjavili, da v tem oziru ne morejo prevzeti nobene odgovornosti in da smatrajo uporabo sile za nevarno. Debatu o tem predmetu je trajala do 20.40. Kakor se zdi, ni prišlo do nikakega spoznanja o tem, kaj se ima storiti.

Poslanec Šurmin proti Rusom. Poslanec dr. Šurmin je poslal ministrskemu predsedniku vlogo, v kateri ga opozarja na to, da ne bi bilo mogoče, da bi se vojaki bivše Vranglove vojske sprejeli za naše orožništvo, ker ne znajo našega jezika. Dr. Šurmin je opozoril ministrskega predsednika na to, kako je Francija postopala z bivšo Vranglovo vojsko in da je imela za to razloga.

Diplomatski zapletljaj radi ukradenih fabrike. Beogradski »Epos« poroča pod tem naslovom o zanimivi zadevi, ki kaže, kako so znali naši dunajski Nemci »gospodariti« med vojno v zasedenem Beogradu. V Beogradu si je moderno uredil tik pred vojno neki Milan Vap tvornico raznih papirnatih izdelkov. Ko so Avstrijci in Nemci v jeseni 1915. zasedli Beograd, je Vap pobegnil. Po minuli vojni, ko se je vrnil Vap v Beograd, je našel svoj tvornico popolnoma prazno, brez vsakih strojev. Po dolgem poizvedovanju je dosegel, da je nek narednik Oskar Schubert od vojnega gubernementa pod pretezo, da mu je Vap dolžan 200.000 K, odnesel ves strojni material na Dunaj, kjer je sam pričel z obratovanjem v ukradeni tvornici, deloma pa tudi

Viktor Parma, (Maribor):

Naša opera in kritika.

I.

Ze dalje časa se po nekaterih ljubljanskih dnevnikih proti opernemu gledališču in njegovemu vodstvu hujša tako, da je postalo neudležencem ne le dolgočasno, nego naravnost zoprno, še nadalje zasledovati to brezkončno zabavljanje. Teden dni je na našo sredo v tem oziru že postajalo tišje, a ni trajalo dolgo in v zadnjih dneh sta se nepričakovano pojavila zopet kar dva podlistka o novi uprizoritvi Bizetove opere »Carmen«. V njih pa se dopoveduje na dolgo in široko, da so solisti, zbor, orkester, dirigent in režiser, da, skratka prav vse naravnost — mizerabel!

Odkrito povedano, tako uničujoče kritike o delu katerega ansambla resno smatranega opernega gledališča nisem doslej še nikdar čital. Ze okoli 30 let zasledujem glasbeno delovanje ljubljanskega gledališča, torej od otvoritve novega poslopja; sodeloval sem z najrazličnejšimi intendantji in dirigenti, med vsem tem časom sem si šel poslušati in ogledati skoraj vse uprizorjene

glasbena dela ter lahko čisto pošteno in mirno vesti trdim, da ni delovanje opernega gledališča v Ljubljani, splošno vzeto, stalo še nikoli na toli visoki in — če se ne oziram na pretirane zahteve — na tako zadovoljivi stopnji, kakor dandanes.

Takoj pa moram že vnaprej konstatirati dve dejstvi, da vzamem v različnih tonovskih vrstah vedno znova nastopajočim kritikom vsak povod za nov napad:

Prvič da s posebnim priznavanjem delovanja v današnjem našem opernem gledališču nikakor nočem kratiti zaslug prejšnjih vodstev in kapelnikov. Stori li so vse, kar je bilo človeško možno. Upoštevajte na minimum omejen pevski personal, majhen, 30—34 mož, broječi orkester, nedostadne kostime in dekoracije in kar pada najtežje na tehtnico: takrat ni bilo nikake državne in nikake deželne subvencije, nego se je moralo izhajati le z malenkostno podporo mestne občine ljubljanske! Vsa uprava pa je štela dva tri mož! In vendar smo lahko zabeležili v vsaki sezoni nekaj prav lepih, spoštovanje izživajočih predstav, zlasti še v dobri, ko je sodelovala Slovenska filharmonija s svojim genialnim dirigentom Tali-

chom ter za njim — pod nepozabnim Reinerjem. Torej vsi dost možem, ki so četrt stoletja v najtežavnejših razmerah vodili ta naš toli važni kulturni zavod z resnično lepimi uspehi. Da si je pri tem Fran Govekar, ki je čestokrat moral združevati v svoji osebi vse stroke, intendant, ravnatelj, dramaturga, tajnika, arhivarja in nadzornika skušenj, pridobil prav posebne zasluge, je pač nam, ki nismo najmlajši, še v svežem spominu.

Drugo dejstvo, ki ga moram naglasiti, je, da teh vrst ne pišem niti po naročilu niti po želji bodisi kogarkoli v upravi ali v gledal. osebu niti ne na inicijativno kakršnegakoli interesirance. Odločil sem se k temu koraku brez poziva edinole zato, da dvignem tudi svoj svarič glas: ne napačite strun preveč, ker sicer lahko pojdijo!

Kaj pa je fakt vse to neprijetne hujšane kampanje? O tem nam daje dovolj pojasnila končni stavek drugega podlistka že omenjene »kritike« o predstavi opere »Carmen«, stavek, ki se glasi: »Prepričani smo, da bi dober šef dosegel z istim aparatom in z istim pripomočki veliko lepše uspehe«.

Torej za to gre: nekdo bi rad sedel na stolček, ki ga danes zavzema gospod

Rukavina. In da bi ta cilj dosegel, se obsoja vse operno gledališče? — Ali ne ve, kako ogromno škodo dela s tem stvari? So li kritiki in časopisi, ki take kritike prinašajo, samo zato tu, da s svojim nerganjem uničijo to, kar so drugi z velikim trudom zgradili? Ali ni mnogo hvaležnejša in domoljubnejša naloga kritike, dobrohotno poučevati, vzpodbujati in le prav posebno hude zmote prizanesljivo grajati?

Opozoriti moram na neverjetno krivičen očitek (dasi je to storil na drugem mestu že g. Rukavina), namreč na izvajanje v februarjski številki Ljubljanskega Zvona, kjer čitam med drugim:

»... takoj po uprizoritvi opere Lepa Vida je nastopila dolga nepretrgana doba mrtvila in dolgočasje... operno gledališče je prineslo samo repize del, dajanih še v zadnjih sezonah, namreč Dalibora, Tosko, Fausta, Vesele ženske, Glumače, Hoffmannove pripovedke, Prodano nevesto, Rigoletta, Trubadurja in Fra Diavola... da je ta repertoar kateregakoli teaterskega podjetja, četudi prav srednje ali celo slabe vrste«.

Ali, za Boga, kaj pa zahtevate? Navedeni repertoar je prvorazreden in bogat, služil bi vsakemu odru v čast in ga je tudi na vsakem velikem odru

našli prav zmerom. Da bi bil ta repertoar dolgočasen, je tako smela trditv, da jo je možno razlagati le z okolnostjo, da zahaja mnogo ljudi v operno gledališče bolj gledat, nego v prvi vrsti poslušat. Ako gre človek k predstavam s tem namenom, je seveda jasno, da mu po dvakratnem gledanju iste opere postane lahko tudi dolgočas. Dogodke pač še pozna. Toda v opero hodimo vendar v prvi vrsti zato, da poslušamo njen glasbeni del, in potem ni včasih prav nič preveč, če slišim isto opero tudi desetkrat ali še večkrat. Šele potem človek lahko reče, da pozna dotično opero. Pri vsakem ponovnem poslušanju postane človek pozoren na nove lepote v glasbi, na nove zanimive premene in posrečene zvočne barve, na nove nijanse v petju in igri solistov itd., tako da muzikalno čutečemu človeku operno delo ne more postati nikdar dolgočasno. Naloga poštenega kritika je tudi prav ta: publiko na vse take okolnosti in podrobnosti opozorjati, ne pa publiko z uničujočo, čisto neutemeljeno pretirano ostro recenzijo gledališču odtujevati in begati.

(Konec prihodnjé.)

prodal stroje firmi Fischer in Vajglar. Imovina Schuberta, kakor tudi Fischer in Vajglarja se ceni na 150 milijonov kron, katero svoto so si prislužili z ukradenimi stroji. Vap je poskušal na vse načine priti zopet do svoje imovine, pa mu ni uspelo. Ko je stopil v veljavno sentenzemski mirovni dogovor, se je obrnil Vap na reparacijsko komisijo, ki je odločila, da se morajo stroji dati pod zaporo in da se delo v tvornici ustavi. Istočasno se je naš jugoslovenski poslanik obrnil na kancelerjo dr. Majerja, kateremu je sporočil, da se ne morejo vršiti nikakoli pogajanja z avstrijsko vlado, dokler se ne uredi zadeva Vapa. Vrniti se mora stroje v Beograd ali pa plačati odkupnina v znesku 9 in pol milijona dinarjev (to je 160 milijonov avstrijskih kron). Kanceler Majer je dal celo zadevo preiskati.

— »Novoje Vremja« o slovenski bodočnosti. Največji ruski dnevnik »Novoje Vremja«, ki izhaja v Beogradu, piše: »Novoje Vremja« je bil dolgo let organ ideje slovenske vzajemnosti. Danes, po štirih letih prisiljenega molka, je dobil list zopet svoj glas, da-le od Rusije, toda v deželi, ki je ljubimo kakor drugo domovino. Po krvavih orgijah meščanske vojne bo zopet prišel naš čas. Prišel bo tako gotovo, kakor pride jutro za nočjo. To niso sanje, tudi ne upanje, to je postava svetovne zgodovine.

— Vprašanje zapadne Ogrske. Z Dunaja poročajo, da je poslaniška konferenca pozvala madžarsko vlado, da mora še ta mesec predati zapadno Ogrsko Avstriji. Madžari nameravajo

to preprečiti s pučem pod vodstvom polkovnika Leharja, ki naj bi proglasil zapadno Ogrsko kot neodvisno državo. — Pred padcem albanske vlade. Po vestih iz Tirane se pričakuje skorajšnji padec albanske vlade. Kandidata za sestavo nove vlade sta episkop Fanoli in korčanski poslanec Pandeli Vangeli. Albanski parlament je sklenil, da se razveljavijo drinske volitve, kar je smatrati za zmago Ahmed bega Cmačkaga. Ravnotako je bilo sklenjeno z večino glasov, da se v Albaniji odpravi naslov »beg«. Episkop Fanoli in Ahmed beg delata sedaj na to, da se sestavi iz naprednih elementov nova stranka pod imenom demokratska ali liberalna stranka.

— Nova sredstva madžarske propagande na Slovaškem. Iz Prage poročajo, da so Madžari našli novo sredstvo za svojo propagando na Slovaškem. Kakor znano, je bil sedež madžarske industrije na Slovaškem, ker pa je ta industrija izgubila za sedaj madžarski trg in ker se nahaja češkoslovaška industrija v začasnih krizi, izrabljajo Madžari ta položaj ter širijo med podjetniki in delavci nezadovoljnost, češ, da je to posledica ujedinitve češkoslovaškega naroda.

— Nemška duhovščina na češkoslovaškem proti narodni cerkvi. Iz Prage poročajo, da je nemška duhovščina, v prvi vrsti Benediktinci, pričela akcijo proti narodni češkoslovaški cerkvi. Benediktinci so pričeli izdati list, v katerem napovedujejo ljut boj narodni cerkvi.

Telefonska in brzoiavna poročila.

FAŠISTI VABIJO TRŽASKE SLOVENCE.

— Trst, 11. maja. Kandidatje italijanskega narodnega bloka so imeli shod tudi pri Sv. Ivanu. Banelli je govoril Slovincem. Mi smo z vami in ne proti vam, ako ste pošteno in resno za bratsko združitev in družabno slovo. V Trstu pa, ki je bil odrešen s krvjo petstotisoč mrtvih Italijanov, ni dovoljeno častiti slike srbskega kralja Petra, ker to pomeni razžaljenje imena Italije. Prinašamo vam dobro besedo pa tudi opomin, da ako ne bo prezirala. Su vich je izvajal napram Slovincem, da dosežene meje se ne izpremenijo. Kdor misli drugače, se vara. Italija je krepka in moti se, kdor misli, da je slaba in revna. Mi ponujamo: ali iskreni sporazum v uspešnem delu in miru ali pa odprto vojno. Me nesini je poudarjal: Slovincem nismo sovražni, ako priznajo izvršena dejstva. Ali pomnijo naj, da gospodarji tu smo mi! — Vršil se je velik italijanski shod v Politeami, kjer je dr. Mrak kričal, da naloga tržaških poslancev bo poleg varstva deželnih interesov tudi vodstvo meščanstva v ostrem boju proti Slovincem in boljševikom. Tako je dr. Mrak dal pravo razlago govorom fašistov pri Sv. Ivanu.

NOV ZASTOJ V DALMATINI, SKIH VPRAŠANJH.

— Rim, 11. maja. Predvčerajšnjem so se zopet prekinila pogajanja med jugoslovenskimi in italijanskimi delegati glede dalmatinskih vprašanj, ki se imajo urediti pred izpraznitvijo druge in tretje zone v Dalmaciji. Jugoslovenski delegatje so se obrnili v Beograd radi opcijskega vprašanja Dalmatincev na ozemlju, ki se ima izprazniti, to največ zaradi slučaja italijanskih odvetnikov v Splitu, ki niso hoteli prisesti na zahtevo jugoslov. oblasti. Tudi vprašanje manjšinskega varstva je še »sub judice«. V italijanskih merodajnih krogih se sodi, da ti zastoji z ene in druge strani kažejo točnost, s katero se hočejo rešiti vsa vprašanja. Izpraznitev se pričakuje v kratkem.

— Šibenik, 11. maja. Ladja »Vittorio Emanuele« je odplula, prišla pa je »Napoli«. Glede izpraznitve še ni nikakega ukaza. Odšlo je iz mesta okoli 150 (!) italijanskih družin.

RAZMEJITEV REŠKE DRŽAVE.

— d Bakar, 11. maja. Komisija za razmejitev reške države je končala svoje delo. Naše čete bodo prejkone dne 15. t. m. zasedle Sušak.

IZ DEŽELE ANARHIJE.

— Brescia, 11. maja. V Loveru so ustanovili fašistovsko podružnico. Prišli so fašisti iz raznih krajev. Vedelo se je že naprej, da ne bo brez pobojev. Pri Provagliju so se sprijeli fašisti in komunisti in uneli se je krvav boj. En fašist je ubit, več ranjenih.

— Firenze, 11. maja. V Vincianu se je vršil volilni shod. Težko je bil ranjen neki brigadir. V Monasteru sta bila v volilnem boju

ubita komunisti Ramagnini in Forti.

— Taranto, 11. maja. Iz raznih krajev se poroča o krvavi volilni borbi. V Pugliji je bilo v bojih med fašisti in komunisti 10 oseb mrtvih, ranjenih nad 50.

— d Rim, 10. maja. Po spopadu v Castel Vetrano so aretirali župan in nekatere socialistične ekstremiste. Kakor poroča »Giornale d'Italia«, sta bili pri spopadu fašistov s socialisti v Ascoli Piceno ubiti dve osebi, tri pa ranjene.

STAVKA V ŠTAJERSKIH RUDNIKIH.

— d Gradec, 11. maja. Glede novih mezdnih zahtev delavcev vseh štajerskih rudnikov so se zadnje dni na Dunaju vršila pogajanja med zaupniki delavcev in zastopniki podjetij. Ker se ponudbe podjetij zaupnikom delavstva ne zde zadostne, so se pogajanja ustavila. Po sklepu konference obratnih svetov, ki je bila v ponedeljek, so bile mezdne zahteve terminirane do danes opoldne. Ker so se mezdna pogajanja izjalovila, bodo delavci v vseh štajerskih premogovnikih začeli jutri zjutraj stavkati.

POLJSKA VSTAJA V ZGORNJI SLEZIJI.

— d Dunaj, 11. maja. Kakor poročajo listi iz Varšave, so dovedla pogajanja med medzavezniško plebiscitno komisijo in Korfantiem do uspeha. Uporniške čete se bodo morale umakniti na določeno demarkacijsko črto, na kateri bodo ostale do končne rešitve gornje šlezkega vprašanja. V ozemlju, ki ostane začasno zasedeno, se nahaja tudi gornje šlezsko industrijsko ozemlje. Na podlagi tega dogovora so se ponoči od ponedeljka na torek ustavile vojaške operacije.

— d Berlin, 11. maja. »Achtuhr-Abendblatt« javlja iz Bazla: Kakor doznava »Chicago Tribune« z verodostojne strani, je veleposlaniška konferenca načeloma sklenila, okrožja Pštno, Rybnik, Velke Strelce in Tarnovice prisoditi Poljski, dočim dobi Nemčija severno in zapadno Gorenjo Šlezijo.

— d Pariz, 11. maja. »Excelsior« objavlja interview s Korfantiem, ki je izjavil: Mi smo močni in odločni. Osvojili smo malone vse ozemlje, ki ga zahtevamo. Ne nameravamo prodirati dalje, toda umaknili se tudi ne bomo. Upamo, da bo vrhovni svet ugodil našim pravičnim zahtevam. Izdal sem strogo povelje, da se je ogibati vsakemu spopadu z zavezniškimi četami.

NEMCIJA SE POKORI!

— d Berlin, 11. maja. Nemški poslanik v Londonu je prošlo noč brzoiavno sprejel nastopno noto, da jo izroči Lloyd Georgeu. Na podlagi sklepa državnega zbora sem pooblaščen z ozirom na zaključke zavezniških sil od 5. maja 1921 v imenu nove nemške vlade izjaviti nastopno: Nemška vlada se je odločila: 1. Da izpolni brez pridržka ali pogojev dolžnosti, katere je določila reparacijska komisija. 2. Da sprejme in udeleži brez pridržka ali pogojev jamstvene odredbe, katere je predpisala reparacijska komisija glede nemških obveznosti. 3. Da izvede brez pridržka ali odloga odredbe glede razorožitve na suhem, na vodi in v zraku, kakor jih je naznanila nota zavez-

niških vlad z dne 29. januarja 1921, pri čemer je izvesti zaostale odredbe takoj, druge pa ob predpisanim času. 4. Da brez pridržka ali odloga obsoji vojne krivice in izvede ostale še neizvedene v prvem delu note zavezniških vlad od 5. maja omenjene pogodbeno določbe. — Prosim, da o tej izjavi nemudoma obvestite zavezniške sile. Podpis: Dr. Wirth. — Nota je bila odposlana tudi v Pariz, Rim, Bruselj in Tokio.

MADŽARSKA IN TRGOVINSKI PROMET.

— d Budimpešta, 11. maja. Narodna skupščina. V debati o državnem proračunu je imel trgovinski minister Hegyesgalmy svoj eksponat. Govorec o trgovinskem prometu je izjavil minister, da stoji vlada na stališču prostega prometa. V interesu obrambe legitimne trgovine predloži vlada zakonski načrt o iligitimni konkurenci. Minister je napovedal prireditev blagovnega in vzorčnega sejma v Budimpešti. Glede zunanje trgovine je minister zunanjih poslov včeraj izjavil, da namerava Madžarska v najkrajšem času stopiti v trgovinske stike z nasledstvenimi, kakor tudi drugimi državami. Vlada polaga veliko važnost na to, da olajša tranzitno trgovino.

Z VSEH KONCEV SVETA.

— d London, 10. maja. Po hodnikih spodnje zbornice je bilo čuti naziranje, da je položaj glede transportnih težkoč nejasen. O raznih težkočah se javlja samo iz Glasgowa, kjer oskrbujejo razdeljevanje premoga prostovoljci. Naj pride karkoli, vlada je trdno odločena, da kljubuje. Za sedaj ne uvede nadaljnjih omejitev v prometu.

— d Moskva, 11. maja. Poljska vlada je razpustila vlado atamana Petljura. Člani te vlade so odpotovali na češkoslovaško mejo.

— d Washington, 11. maja. Baron Satohitschi, dober prijatelj državnega tajnika Hughesa, je odpotoval iz Tokia v Washington. Njegovi izjavi, da potuje zaradi zasebnih stvari, se malo verjame. Splošno se domneva, da je odpotoval kot poseben poslanik japonske vlade k predsedniku Hardingu.

Iz naše kraljevine.

— Železniška konferenca v Rimu. Konec tega meseca bo v Rimu železniška konferenca, katere se bo udeležil tudi naš delegat. Na tej konferenci se bo določil vozni red brzovlaka Pariz-Trst - Carigrad.

— Pozdravi osvobojenih bratov. Ministrski predsednik in zunanji minister Nikola Pašić je prejel iz Bakra brzoiavko nastopne vsebine: Bakar, 9. maja. Danes so naše hrabre čete vkorakale v kraj Draga. V imenu prebivalstva, ki je željno pričakovalo vojske kralja osvoboditelja, Vas navdušeno pozdravljam in Vas rotim, da zastavite vse sile za povzdigo močne in nedeljive domovine. — Podpis: Božo Baborič, predsednik občine.

— Italijanski generalni konzulat v Splitu, ki je nastanjen v Bačvič, je pričel z uradnim poslovanjem.

— Nov socialistični list. Po vesteh sarajevskih listov, prične te dni izhajati list »Glas Slobode«, organ socialistične delavske centrumške stranke. List bo ureval Sretan Jakšič.

Neodrešena domovina.

— Iz voline borbe v Primorju. Kandidatje narodnega bloka v Trstu so imeli shod tudi v Starem mestu. Vabili so volilce, da morajo voliti vsi samo fašistovske kandidate, ker tako zahteva splošni interes velike italijanske domovine. Tudi laskali so se staromeščanom in kandidatu Survich je vzkliknil, da je Stara mesto zibelka italijanstva. Banelli je z vso govorniško silo rekel volilcem v Starem mestu: »Vi, varovalci svoj jezik in svojo latinsko dušo, ali boste dovolili, da bi sedaj, ko je Trst združen z Italijo, vaše Stara mesto, katero opevalo pesniki in občudujejo umetniki, zastopal kak Jugosloven?« Sedili so klci: Ne, nikdar! Potem je pa hrulil socialisti in komuniste, od katerih nimajo Tržščani ničesar pričakovati. Njihovo gibanje služi le jugoslovenski stvari kakor tudi okolnost, da republikancev ni na strani narodnega bloka. Končno se je upal kandidat Giunta trdit, da ves čas sedanjega volilnega boja ni bilo nobenega nasilstva napram nasprotnikom, ker se volilni boj s strani Italijanov vodi s plemenitostjo. Tudi Slovani vživajo ono vzvišeno svobodo, ki pod višnjevim nebom Italije ni prazna beseda. Precej predznosti je treba, da kdo tako govori vprčo tolikega nasilstva, ki se vrši te dni nad Jugoslovenci! Da italijanska svoboda res ni »prazna«

beseda, občutijo Jugoslovenci v najobilnejši meri! ... V Gorici se je vršil zopet velik volilni shod, na katerem je omenjal kandidat goriskega mesta prof. Camisi, kako se morajo za »sveto Gorico«, ki so jo osvojili italijanski vojaki, zdaj z nova boriti italijanski volilci, da si jo prisvoje moralno in politično. Hudo je napadal senatorja Salato, ker ni združil goriskega volilnega okrožja z videmsko provincijo. Med drugim je povdaril tudi potrebo, da se povzdigne Gorica zopet za trgovsko in prometno središče v deželi, zlasti s predelko železnice. Gospod kandidat Camisi in njegovi volilci naj imajo pred očmi, da je mogoče dati Gorici znova trgovsko in prometno središče samo v dobrem sporazumu s Slovenci. Kajti naravno središče gorških Slovencev je in ostane Gorica. Kdor je proti Slovincem, je proti procvitu Gorice. To naj si zapomnijo Italijani in po tem naj se ravnaajo, ako jih res prevzema skrb za dobro bodočnost goriskega mesta. Dr. Bonavia je med dru-

gim omenjal, da se širijo vesti, da je tako brezuspešno iti na volišče, ker ne bo izvoljen nikak italijanski kandidat. Pravi, da je to samo manever nasprotnikov. V italijanskem parlamentu potrebujemo zastopnika, ki bo s srcem in razumom zastopal Furlanijo, zato morajo vsi Italijani na volišče. Tako je zaključil svoj govor. Z jugoslovenske strani se poroča iz vseh krajev o navdušenju med ljudstvom. Voliti pojda vse, pa naj se zgodi kar hoče.

— V svrhu obnove je italijanska vlada določila v koroški coni nastopne vsote: v Trbižu za župno cerkev 52.000 lir, za hišo cerkvenika 38.000 in za malo vojašnico 80 tisoč; v Naborjetu za občinski dom 240.000 in za cerkev 64.000; v Sv. Lušarjih za cerkev 225.000, za župnišče 123.000; v Ukvah za ubožnico 12.000; pri Sv. Leopoldu za gasilni dom 38.000; v Pontebii za cerkev 15.000 lir. Vsote, zapisane v volilne namenel

Izid občinskih volitev po deželi.

— Prevoje, 10. maja. Volilcev 110. Oddanih glasov 80. SKS 54 (11), SKS 26 (5).

— Moravče, 10. maja. Volilcev 441. Oddanih glasov 339. SLS 206 (10), SKS 133 (6) odbornikov.

— Koprivnica, 10. maja. Ena sama lista SKS 10 odbornikov.

— Anze, 10. maja. Ena sama lista SLS 10 odbornikov.

— Senovo, 10. maja. Sama lista SLS 9 odbornikov, SKS 7 odbornikov.

— Pieterje, 10. maja. Ena sama lista SLS 12 odbornikov, SKS 4 odbornike.

— Stolovnik, 10. maja. Ena sama lista SLS 10 odbornikov.

— Sv. Vid, 10. maja. Oddanih glasov 74. SLS 57 (12), SKS 17 (4).

— Mihaelovec, 10. maja. Oddanih glasov 72. SKS 31 (4), gospodarska delavska stranka (JSDS) 41 (6).

— Kot, 10. maja. Oddanih glasov 72. SLS 44 (11), Združena kmetijska napredna stranka 28 (5).

— Svetina, 10. maja. Oddanih glasov 83. SKZ 57 (11), SKS 26 (5).

— Velika Pirešica, 10. maja. Oddanih glasov 309. SKZ 228 (18), SKS 81 (6).

— Smartno v Rožni dolini, 10. maja. Oddanih glasov 226. SKS 71 (5), SKZ 155 (11) odbornikov.

— Cella (okolica), 10. maja. Oddanih glasov 1063. SKZ 316 (10), JSDS 429 (14), NSS 85 (3), Gospodarska stranka 173 (5).

— Škofja vas, 10. maja. Oddanih glasov 504. SLS 135 (7), SKS 113 (5), JSDS 256 (12).

— Vojnik, 10. maja. Ena sama lista združenih slovenskih strank, 16 odbornikov.

— Višnja vas, 10. maja. Ena sama lista SKZ 16 odbornikov.

— Dobrna, 10. maja. Oddanih glasov 259. SKZ 219 (14), SKS 40 (2).

— Frankolovo, 10. maja. Oddanih glasov 206. SKZ 95 (7), Domača kmetijska stranka 111 (9).

— Petrovče, 10. maja. Oddanih glasov 370. SKZ 110 (7), SKS 88 (6), JSDS 172 (11) odbornikov.

— Zalec, 10. maja. Oddanih glasov 239. SKZ 72 (5), SKS 80 (5), JSDS 46 (3), Splošna gospodarska skupina 41 (3).

— Gotovlje, 10. maja. Ena sama lista združene gospodarske stranke 15 odbornikov.

— St. Peter v Savinjski dolini, 10. maja. Oddanih glasov 231. SKZ 144 (10). Narodna kmetijska delavska stranka 87 (6).

— St. Pavel pri Prebodu, 10. maja. Oddanih glasov 324. SKZ 85 (6), SKS 77 (6), JSDS 109 (8), NSS 52 (4).

— Teharje, 10. maja. Oddanih glasov 290. SLS 124 (10), JSDS 118 (10), 7 združene napredne stranke NSS, SKS in JDS 48 (4) odbornike.

— St. Juri ob juž. žel. (trg), 10. maja. Oddanih glasov 128. SKZ 64 (8), Napredna gospodarska lista 64 (8).

— St. Juri ob juž. žel. (okolica), 10. maja. Oddanih glasov 508. SKZ 283 (13), Sa-

mostojna kmetijska in delavska volilna lista 225 (11).

— Sv. Lovrenc nad Prožnim, 10. maja. Oddanih glasov 174. SKZ 120 (11), Kmetijska delavska zveza 54 (5).

— Kalobje, 10. maja. Ena sama lista SKS 16 odbornikov.

— Dramlje, 10. maja. Ena sama lista, vse stranke v občini 16 odbornikov.

— St. Jernej, 9. maja. Oddanih 637 glasov. Od teh so dobile SLS 389 glasov (14 odbornikov), SKS 126 glasov (5 odbornikov), delavska kmetijska republikanska skupina 152 glasov (5 odbornikov).

— Trebelno, 9. maja. Oddanih 397 glasov. Od teh je dobila SKS 126 (10 odbornikov), SLS 145 (12 odbornikov) in neodvisna gospodarska stranka 26 (2 odbornika) (SKS in neodvisna gospodarska stranka sta imeli skupno listo).

— Bučica, 9. maja. Oddanih glasov 161. Od teh so dobile SLS 45 glasov (4 odbornike), SKS 57 glasov (6 odbornikov), JDS 59 glasov (6 odbornikov).

— Škocjan, 9. maja. Oddanih glasov 297. Od teh sta dobili SKS 233 glasov (19 odbornikov), Kmetijska zveza 64 glasov (5 odbornikov).

— Cerklje, 9. maja. Oddanih 606 glasov. Od teh so dobile SKS in JSDS 128 glasov (7 odbornikov), kmetijska zveza 478 glasov (25 odbornikov).

— Dob, 10. maja. Pri obč. volitvah v Krkini je volilo 79 volilcev SKS je dobila 9, SLS pa 7 mandatov.

— Šmarjeta, Dolenjsko, 10. maja. Kmetijska trdnjava padla! SKS 197 glasov (13), SLS 173 glasov (11 odbornikov).

— St. Janž, 10. maja. Občina Tržišče: SKS 128 in SLS s komunisti 91.

— Žužemberk, 10. maja. Oddanih glasov 858. SKS 158 (6), stranka »Proč z močotci« 29 (1), SLS v Hlinjah 238 (9), SLS v Šmilhu 28 (1), SLS 203 (7).

— Stražišče, 11. maja. Oddanih glasov 343. Od teh so dobili gospodarska stranka 74 glasov (5 odbornikov), kmetijska delavska zveza 115 glasov (8 odbornikov), delavska zveza 65 glasov (5 odbornikov), kmetijska zveza 89 glasov (6 odbornikov).

— Kranj, 11. maja. Za župana je izvoljen g. Ciril Pirč (JDS).

— Peče, 11. maja. Oddanih glasov 133. SLS 86 (11 odbornikov), gospodarska stranka 47 (5 odbornikov).

— Blagovica, 11. maja. Oddanih glasov 160. SKS 33 (3 odbornike), SLS 127 (13 odbornikov).

— Krašna, 11. maja. Oddanih glasov 144. SLS 86 (10 odbornikov), Združene napredne stranke 58 (6 odbornikov).

— Bukovica, 11. maja. Oddanih glasov 60. Kmetijska zveza (SLS 20 (3 odbornike), gospodarska stranka 40 (7 odbornikov)).

— Kostanjevica, 10. maja. SLS 270 glasov (16 odbornikov), SKS 98 glasov (5 odbornikov), socialni demokrati 47 glasov (3 odbornike).

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. maja 1921.

— Češki pevci v Ljubljani. Čeških gostov je naznanjenih 158, ki pridejo v Ljubljano na binkošno soboto. Spored je naslednji: Zbirališče društev z zastavami, narodnih noš in drugih korporacij ob 14.30 na Kongresnem trgu pred univerzo. Odhod točno ob 15. uri z vojaško godbo na čelu po Selenburgovi ulici, Dunajski cesti na glavni kolodvor. Goste pozdravijo na kolodvoru zastopniki deželne vlade, mestne občine, narodno žensstvo in zastopniki pevskih zborov. Po pozdravu odhod v sprevedu s češkimi gosti po Dunajski cesti, Prešernovi ulici do Prešernovega spomenika, kjer je razhod. Ob 8. zvečer koncert v veliki dvorani hotela Union. Gostje odidejo v nedeljo ob 11. uri 57 minut. Vabimo naše občinstvo, da se udeleži v čim večjem številu tako sprejema v soboto, kakor tudi poslovitve v nedeljo na glavnem kolodvoru.

— Pred odločitvijo o koroškem vprašanju? Mednarodna razmejitevna komisija za določitev meje med našo kraljevino in avstrijsko republiko je končala svoja dela v štajerskem odseku. Sedaj bi imela pričeti z razmejitvenimi operacijami v koroškem sektorju. Na ukaz iz Pariza pa so se razmejitvena dela v tem odseku odložila na nedoločen čas. Po informacijah iz krogov, ki stoje blizu razmejitveni komisiji, se je ta odgoditev izvršila zato, ker je vrhovni zavezniški svet v Parizu vzel z vednost jugoslo-

venski protest proti izvedbi ljudskega glasovanja v koroški coni A in bo šele razpravljal, dali se naj izid prebliscita proglasi za veljaven ali ne. O točnosti te informacije se poučimo potem svojega dopisnika na merodajnem mestu v Parizu.

— Rekonstrukcija pokrajinske vlade za Slovenijo. Iz Beograda nam poročajo: Pogajanja za rekonstrukcijo pokrajinske vlade so končana. Poleg že sporočenih zastopnikov »Samostojne kmetijske stranke« postane po sporazumu strank in odobrenju ministrskega sveta poverjenik za socialno skrbstvo v Ljubljani dr. Niko Župančič, do čim prevzame dosedanjega poverjenika za socialno skrbstvo Adolf Ribnikar poverjenik za notranja dela.

— Ujedinjenje naših planinskih društev. V nedeljo, dne 15. t. m. se vrši v Ljubljani sestanek odposlancev turističnih društev iz vse države v svrhu, da se ustanovi centralno jugoslovensko turistično združenje. Ta organizacija se izvede v sporazumu s češkoslovaškimi turističnimi društvi. Sestanek se vrši v nedeljo ob 9. dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu. V kolikor smo informirani, prideta v petek v Ljubljano kot zastopnika češkoslovaških turistov gg. dr. Dvorsky in dr. Paul. »Hrvatsko planinarsko dru-

štvo» bosta na sestanku zastopala ravnatelj Josip Pasarič in dr. Kraljač.

— Centrala »Trboveljske premožokopne družbe« bo Ljubljana! »Trboveljska premožokopna družba« je pod pritiskom centralne vlade načeloma sklenila, da premesti svoj sedež z Dunaja v Ljubljano. V teku so pogajanja glede premeštitve centralne same kakor tudi glede roka, kdaj se ima to izvršiti. Stavbinska družba v Ljubljani, kateri je bila poverjena zgradba družbine palače, je dobila nalogo, naj nadaljuje dela po prvotnem načrtu.

— Največji nasprotnik narodnega edinstva in vsakega napredka. Pod tem naslovom piše »Jug« med drugim: Pokojnik dr. Ante Starčević je nekoč rekel, da so duhovniki poživilni naš narod. Mnogi duhovniki so vsled te izjave izstopili iz stranke, v kateri so ostali le napredni duhovniki, ker so bili prepričani, da je Starčević povedal goho resnico. Tudi sedaj se še dobijo duhovniki, ki delajo tako, kakor je rekel Starčević. To so vsi oni, ki izrabljajo cerkev in vero v svoje klerikalne in druge nazadnjaške namene, ki s prižnice oznanjajo sovraštvo proti onim, ki ne morejo dovoliti, da bi bila cerkev v Jugoslaviji v službi črne internacionalne mesto da bi bila hram, v katerem se propoveduje samo čisti krščanski nauk in ljubezen. Klerikalci hočejo, da bi bila cerkev še nadalje orodje v rokah črne internacionalne, s pomočjo katerega bi mogli oni še naprej izkoriščati nevedno ljudstvo in ga držati v nevednosti. Dokler bo pri nas vladal klerikalizem, tako dolgo bo ogroženo narodno edinstvo. Ne pozabimo, da je klerikalizem največji nasprotnik narodnega edinstva in vsakega zdravega napredka.

— Nov zakon o odvetnikih se ima izdati, veljaven enotno za celo kraljevino. To delo je poverjeno posebni komisiji pri ministru pravde, ki se sestane na prvo sejo dne 18. t. m. v Beogradu. Iz Slovenije je poklical v to komisijo minister pravde od poverjenistva za pravosodje dvor. svetnika dr. M. Škerlj in od odvetnikov zborniškega predsednika dr. D. Majarona.

— Nova postojanska »Slovenskega planinskega društva« ob Bohinjskem jezeru. Državna uprava je izročila hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru v oskrbo »Slov. planinskega društva«. Že te dni prevzame planinsko društvo ves inventar. Kakor čujemo, izroči planinsko društvo vodstvo hotela dosedanjim dolgoletnim oskrbnikom Aljaževemu domu v Vratih gđ. Mariji Jerajev.

— Italijanski trgovci, ki hoče žaliti Ljubljance. Začetkom aprila je prišel v Ljubljano italijanski trgovec iz Trsta Giovanni Facci. Ker je šel dež, je vzel v hotelu »Slona« v roko neko knjigo pa zapisal na prvo stran, da se nahaja v dežju v Ljubljani, »v tem najprovincialnejšem mestu, katerega prebivalci se ne vedo, kaj so, ne kaj hočejo biti, ker niso bili doslej še nikdar nič na svetu«. Tako je zapisal dne 28. aprila in se moško podpisal. Ako bi imel ta fašistovski naduti Italijan kaj trgovskega razuma v svoji glavi, bi ne pisal takih žalitev na prebivalce mesta, ki je pod Avstrijo silno trpelo, dočim se je Trst mogel razvijati. Ako se mu zdi naša Ljubljana tako zaostala in zarubalno provincijalno mesto, prebivalci Ljubljane pa gale ničle v svetu, zakaj pa čepi ta Italijan še vedno med nami in se mu mudi tržiti z jugoslovanskimi ničlami? Zaradi takega le ošabnega Slovenija seveda ne opusti svojih trgovskih zvez s Trstom, ali to pa rečemo, da naj takile izizivači in zaničevalci Jugoslovenov nikar ne hodijo med nas! Zato zahtevamo, da ta le Facci takoj pospravi svoje reči in odide še danes v Trst ter se nikdar več ne vrne! Ako tega ne stori, naj posledice pripiše samemu sebi!

— Pri usposobljenostnem izpitu za meščanske ozir. ljudske šole v aprilskem terminu 1921. na državnem učiteljskem v Ljubljani so bili usposobljeni sledeči: A. za meščanske šole s slovenskim učnim jezikom: Kovač Mirko (II. skup.), Kunc Ivan (II. skup.), Lenarčič Janko (I. skup.), odliko, Medič Pavel (III. skup.), odliko, Poljšak Alojzij (III. skup.), Verbič Ivan (II. skup.), Kamnar Mar. (s. Ludovika), II. skup.), Kern Marija (II. skup.), Krakar Angela (II. skup.), Lorber Olga (III. skup.), Novak Marija (III. skup.), Pirc Ana s. Ksaverija, III. skup.), odliko, Potočnik Helena (I. skup.), Stancar Antonija (III. skup.), Vidlič Marija (I. skup.), B. za obče ljudske šole a) s slovenskim učnim jezikom: Horvat Rudolf, Kresal Alojzij, Kobentar Anton, Kramar Fran, Križič Ivan, Pirnat Viktor, Rozman Ljudevit, Skubic Jakob, Stoviček Svatočluk, Šuštaršič Josip, Wittine Ivan, Ahčin Natalija, Benedičič Slava, Dular Marija, Falle Julija, Düh Ema, Flais Andrejana, Gruden Staniha, Kramaršič Erna, Lobe-Bernik Avgusta, Margerl-Zink Marija, Markizeti Marija, Menard Ana, Morič Roza, Petrič Vera, Podboj Berta, Rak-Plevec Zora, Rössmann Alma, Rupnik Ivana, Schitnik Marija, Selan Marija, Traun Albin, Vyzourek Zofija, Zdošek Marija, Zumer Josipina; b) s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Gole Josip, Bahovec Antonija, Kren Elizabeta, Kuglič Marija, Kunc Terezija (s. Arhangela), Perko Pavlina, Podvavček

Marija (s. Heldegarda), Rasteiger Rudolfina, Sekula Martina, Simončič Rudolfina, Turk Terezija. Med uštnim izpitom jih je odstopilo 7, k izpitu nista prišla 2. c) Specijalni izpit iz italijanske je napravila Vidmar Marija.

— Češka obce v Ljubljani vyzivajo svoje členstvo k učasti na uvitani českeho pevcekeho spolku Hlahol z Prahy. Sraz v sobotu o 3/3. odp. na kongresnim trgu pred universitou.

— Denarni zavodi v Celju so vsled binokostnih praznikov zaprti od sobote zjutraj do torka.

— Konec avstro-ogrskih bankovcev. Minister za finance je s svojim odlokom K. br. 5729 od 7. maja 1921 odredil: 1. Odtegnitev iz prometa ter zamenjava pravilno žigosanih odnosno markiranih novčanic bivše Avstro-ogrške banke po 10, 2 in 1 krono se prične 16. maja t. l. ter traja vključno do 4. junija t. l. Po tem roku se nikomur in v nobenem slučaju ne bo izvršila zamenjava. 2. Kot zakonito plačilno sredstvo veljajo pravilno markirane kronske novčance po 10 K in pravilno žigosane novčance po 2 in 1 krono zaključno do 31. maja t. l., do katerega dne jih bo sprejela mala država pri svojih blagajnah v vseh krajih, kjer so prej veljale kot zakonito plačilno sredstvo.

— Zabavljanje proti državi je po najnovejši »obznanje kaznivo«. Prav. Čudimo pa se, da se dandanašnje zabavljanje nemoteno na vseh mestih način proti državi in to celo v javnih lokalih v neposredni bližini policijske stražnice. Pri tem poslu se odlikujejo zlasti nekateri železničarji klerikalno-komunističnega kova. Svoči n. pr. je nek civilist v družbi starejšega železničarja na nekvalificiran način odobravala znani nastop zagrebškega občinskega sveta. Najbolj pa se je zganjal v »obatinke«, katere je baje na lastne oči videl deliti v Indiji. Očitno je bil ondi na substituciji. Na živahne ugovore nekega gosta sta s pomenljivim nasmehom utihnila, ker je prav takrat vstopilo nekaj novih gostov. — Tukaj bi bila pač najlepša prilika za »vsepeh«, po katerih tako koprne in hrepene različni nadzorniki, čeprav je težko kar čez noč postati iz Sava — Pavel!

— Lani in letos. Spominjamo se na lanske binokosti. Naši vlaki so vozili tik do Celovca, na Vrbsko jezero in v razne lepe kraje na Koroskem. Vse je hitelo na izlete. Letos ne moremo več na Korosko. Zapravili smo po lastni nerodnosti ta lepi del svoje zemlje. Oni koroski narod, ki se je lani veselil svobode — živi letos v strašnem preganjanju. Mnogi iz naših ljudi so morali pobegniti, ker so se žrtvovali za slovensko stvar. Za te uboge ljudi, ki danes nimajo doma, ker so nam hoteli rešiti našo domovino, skrbimo naš »Gospodarski zvon«. Kdo danes še misli na Korosko in na Korosce. Mi smo narod, ki hitro pozabljamo. Le pogledimo, kako so šli Poljaki reševati svojo Slezijo. Mi smo samo malo podedemonstrirali — nismo vedeli niti, proti komu bi se obrnili — in smo pustili vse skupaj. Edini »Gospodarski zvon« je vršil svojo dolžnost. Za svoje delo pa potrebuje »Gospodarski zvon« sredstev. Zato priredi v nedeljo svoj cvetlični dan. Bilo bi žalostno, če bi bilo treba še za to — delati reklamo. Vsekaj naj smatra za svojo dolžnost, da ta dan daruje par kron za naše Korosce. Letos nam ne bo mogoče o binokostih delati izletov na Korosko, pojdemo tja vsaj v duhu in pokazimo s svojimi darovi, da Koroske nismo pozabili in da hočemo pomagati svojim nesrečnim bratom.

— Iz policijske službe. Fr. Cajnko, okoliški nadzornik policijskih detektivov pri policijskem ravateljstvu v Ljubljani, je imenovan za revirnega nadzornika policijskih detektivov v XI. čin. razredu pri policijskem komisariatu v Mariboru. — Hinko I. Lotrič, nadporočnik v rezervi in poizkusni uradni varnostne straže, je imenovan za revirnega nadzornika varnostne straže v XI. čin. razredu pri oddelku varnostne straže v Ljubljani.

— Iz živinodravniške službe. Uradni živinodravnik dr. Ivan Zavrnik je razrešen službe uradnega živinodravnika pri civilnem komisariatu za Prekmurje v Murski Soboti ter imenovan za profesorja na kr. veterinarski visoki šoli v Zagrebu.

— Imenovanje pri ljubljanskem Narodnem gledališču. Ivan R. u. s. računski revident pri deželni vladi, je imenovan za knjigovodjo ljubljanskega Narodnega gledališča v VII. čin. razredu.

— Razpisane zdravniške službe. V »Uradnem Listu« št. 51 so razpisane službe okrožnih zdravnikov za zdravstvena okrožja Trbovlje, Gornji grad in Ljubno.

— Gospodične — Korošice, ki prebivajo v Ljubljani, se vabijo jutri v petek popoldne ob 4. na sestanek na magistrat, I. nadstropje. — »Gospodarski zvon«.

— Tihotapstvo avstrijskega denarja. V sredo je kazenski senat v Mariboru šele zaključil veliko dolgo trajno afero vtihotapljenja avstrijske valute v Jugoslavijo. Dne 2. februarja p. l. so obmejni kontrolni organi v ekspres vlaku Dunaj-Zagreb opazili dva žida s sumi

živim kovčegom. Po vizitaciji ceslega vlaka v Mariboru ravno dotična dva potnika nista prišla po svoje vožnje liste, to sta bila Salomon Fingerhut in neki Hendl. Revizor Sedlar je v Celju med vožnjo zaplenil kovčeg; našlo se je v njem vem dvojnemu dnu za 66.000 K na Anglo banko in Jadransko banko krivo žigosanega avstr. denarja. Fingerhuta so šele pozneje zasačili v Zagrebu. Izgovoril se je, da mu je kovčeg izročil neki Blum iz Dunaja, naj ga izroči v Grand hotelu v Zagrebu. Pri vsi svoji prefriganosti se je Fingerhut čim dalje bolj zapletal v protislovje, tako da je presedel skoro poldrugo leto v preiskovalnem zaporu v Mariboru. Ker bi bil zdej moral priti pred poroto, se je toliko spametoval, da je dejanje vsaj v glavnem priznal. Njegov zagovornik dr. Müller ga je skušal s tem rešiti, da vtihotapljenje bankovcev samo na sebi ni še poizkus zločina, nego le priprava za to. Senat pa je bil mnenja, da že zadostuje, da je imel Fingerhut pri sebi vtihotapljen krivo žigosane bankovce in ga je obsodil na 5 mesecev, katera kazna pa je že zdavno in preko zaslužena. Fingerhuta so izročili policiji, da ga požene iz naše države.

— Promocija, 6. t. m. je promoviral na dunajski univerzi dr. vsemga zdravilstva Albin Gregorc iz Novega mesta. Čestitamo!

— Razmejitev proti Italiji. Topografske sekcije naše delegacije v razmejitveni komisiji odpotujejo danes v ozemlje, kjer bo tekla bodoča državna meja med Italijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vsega skupaj so odpotne tri sekcije, ki bodo vršile svojo nalogo skupno z odgovarjajočimi italijanskimi sekcijami, in sicer tako, da bosta po ena naša in po ena italijanska sekcija skupno delovali. Delo teh sekcij bo začelo v okoliših v bližini Leskove doline (pri Snežniku) — Laze (pri Cerkniskem jezeru) in bo obstajalo v tem, da se bo določila mejna črta na terenu in da se postavijo mejni kamni.

— Turiste in izletnike opozarjamo, da bodo o Binokostih odprte sledeče kočje in Domovi Slov. plan. društva: Turist. hotel »Zlatorog« 523 m ob Bohinjskem jezeru, Bistriška koča 600 m v Kamniški Bistrici, Valvazorjeva koča 1180 m pod Stolom; vse te kočje so bile že itak do sedaj odprte. Na novo pa se odprejo: obe dve kočji na Golici i. s. Jeseniška koča 1582 m (že od 13. t. m. dalje oskrbovana), Kadnikovska koča 1835 m vrh Golice (prve dni samo za silo). Pripominjamo, da je nad Jeseniško kočo po Golici še mnogo snega in naj se turisti primerno opremito. Opojova koča 1799 m na Kokrskem sedlu pod Grintavcem bo odprta samo na Binokostno nedeljo in ponedeljek; oskrbnik bo gori. Aljažev dom 1000 m v Vratih o Binokostih še ne bo odprt v vsled vremenskih neprilic in nenadnih izprememb v oskrbništvu, pač pa se odpre čim prej. Kamniška koča 1800 m na Kamniškem sedlu ostane takisto vsled snežnih razmer še nekaj časa zaprta in se odpre, kakor hitro bodo dopuščale razmere. Od tej prilike javljamo tudi planincem in planinkam razveseljivo vest: da je prešel Hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru v oskrbo SPD ter se vrši ravno te dni prevzemanje inventarja.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 1. do 7. maja se je rodilo 29 otrok, med njimi 3 mrtvorojenčki, umrlo pa je 23 oseb in sicer 10 moških in 13 žensk, od katerih je 16 domačinov in 7 tujecev. Na jetiki je umrlo 7, vsled življenjske slabosti 3, na raku 2, vsled srčne hibe 2 in na drugih naravnih vzrokih smrti 7 ljudi. Na nalezljivi boleznii ni umrl nihče.

— Razpis mest okrajnih babic. Do dne 5. junija t. l. so razpisana nastopna mesta okrajnih babic in sicer: v krškem okrajnem glavarstvu v občinah Krškem, Leskoven, Veliki Dolini, Šmarjeti in Št. Juriju pod Kumom ter v novomeškem okrajnem glavarstvu v občini stopički. Prosilke naj vložijo pravilno opremljene in kolkovane prošnje pri pristojnih okrajnih glavarstvih.

— V Št. Vidu nad Ljubljano priredi »Mizarska strokovna in občna obrtna šola« na binokostne praznike razstavo risarskih in spisnih izdelkov. Vsi, ki se zanimajo za napredek obrtnega šolstva, se vlijudo vabijo na poset.

— Dražba zaplenjenih konj. Pri glavni carinarni v Mariboru se bodo 14. t. m. ob 9. dopoldne prodali na javni dražbi štiri zaplenjeni konji.

— Denarni zavodi. Občinstvo se opozarja, da so vsi denarni zavodi na Binokostno soboto, 14. t. m. zaprti.

— Tajna prostitutka Angela Gvardija je za pet let izgnana iz ljubljanskega policijskega okoliša.

— Sladkosneden tat. Miha Jager iz Hrušice pri Ljubljani je ukradel branjecvu Stelotu zabojo rozin, vrednih 1045 K.

— Poneverba. Inženjeru Fr. Sonušu je poneverila služkinja Uršula Jančič iz Škofič pri Borovljah 530 K.

— Smrtna kosa. Včeraj popoldne je umrl v tukajšnjem Leonišču dr. Jakob Rajh, odvetnik v

Slovenjemgradu, brat odvetnika g. dr. Štefana Rajha v Kočevju. Pokojnik je bolehal že del časa na težki zavratni bolezni in se je končno iskal leka v sanatoriju v Ljubljani. Toda tudi zdravniška umetnost mu ni več mogla pomagati. Včeraj je izdihnil po dolgotrajnem trpljenju. Dr. Rajh je bil na glasu kot izborni jurist. Bil je odločen pristaš naše stranke in navdušen Jugosloven. V Slovenjemgradu bodo marljivega delavca na narodnem polju težko pogrešali. Pogreb bo v petek dne 13. t. m. ob 4. pop. iz Leonišča na pokopališče k Sv. Križu. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin, njegovi rodbini našo sožalje.

— Smrtna kosa. Na Lavi pri Celju je umrl trgovec g. Franjo Karlovič, brat odvetnika g. dr. Karlovskega v Celju, v ljubljani pa hčerka mag. uradnika g. Dražila gđ. Mici Dražil. Bodi jima blag spomin!

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Četrtek, 12. maja: Androklos in lev. Po znanih cenah. Izven. Petek, 13. maja: Navaden človek. Red E.

Opera:

Četrtek, 12. maja: Mignon. Gostovanje g. Julija Betetto in ge. Pavle Lovsetova. Red C.

Petek, 13. maja: Zaprti.

— Umetniška razstava. V nedeljo dne 15. t. m. se odpre XIX. umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu, ki bo v vsakem oziru zanimiva. Razstavijo poleg znanih starejših mojstrov tudi mlajši ekstremnejši talenti. Zastopana bodo skoro vsa umetniška naziranja. Izložba bo zopet obsežnejša in sicer v vseh prostorih razstavnega paviljona. Razstavijo: Gaspardi Maks in Gustinčič Pavel, Klemenčič Fran, Kambič Mihael, Kos Gojmir, Kralj Fran, Kralj Anton, Napotnik Ivan, Mušič Marijan, Santel Saša, Santel Henrieta, Skalický Zdenko, Simončič Vera, Trtnik Fran, Vavpotič Ivan, Zajec Ivan, Zupan Fran, Zupanec Anica in Zmitek Peter. Otvoritev razstave za povabljeni goste

Najnovejša poročila.

ZEMLJORANIKI IN USTAVA.

— d Beograd, 11. maja. Na seji zemljoradniškega kluba, ki se je vršila včeraj in predvčeršnjim, se je razpravljalo o postopanju stranke povodom glasovanja o načelni strani vladnega ustavnega načrta. Struja, ki prevladuje v klubu, predlaga, naj se sklene, da se glasuje samo pogojno za sprejetje ustavnega načrta. Z ozirom na to bi zemljoradniki zahtevali od vlade, da pokaže v skupščini izjavo, v kateri bi objubila, da bo upoštevala predloge zemljoradnikov, ki so jih predlagali v svrhu izpremembe posameznih členov ustave. V tem smislu bodo glasovali za ustavo, drugače pa proti. Odločitev v klubu je baje že danes padla.

URADNIŠKE IN DUHOVNIŠKE PLAČE.

— d Beograd, 11. maja. Uredba o uradniških plačah, donešena pred kratkim časom, se ne bo nanašala na duhovniške plače, ker je to vprašanje postalo mnogostransko, zlasti po ujedini. Vprašanje duhovniških plač se je obravnavalo že pred vojno ter je bila odposlana posebna anketa v Srbijo in Makedonijo, da bi se to vprašanje čim boljše rešilo. Po ujedini je postala ta anketa premajhna, ker je v krajih bivše Avstro-Ogrske tudi katoliška in muslimanska duhovščina in se uredba o uradniških plačah ne more raztegniti tudi na to duhovščino, ki se nahaja v posebnih razmerah, katere je treba obravnavati ali vzeči v poštev pri uveljavljanju takega sklepa. Minister za vero je vstavlil v propračunski predlog odstavek, ki ima služiti kot materijalna podlaga, da se takoj prične z izplačevanjem doklad na duhovniške plače, čim se to vprašanje uredi.

PRED OSVOBODITVIJO SUŠAKA.

— d Beograd, 11. maja. Nne 9. t. m. smo izvršili okupacijo prvega pasja v sektorju Reka. Okupacija drugega sektorja se izvrši 14. t. m.

FAŠISTOVSKI TEROR NA REKI.

— d Bakar, 11. maja. Na Reki se je pričel ponovno velik teror fašistov. Semkaj je došlo nad 80 beguncev, ki pripovedujejo o grozotah na Reki. Preganjanje je naperjeno proti pristašem Zancle in Jugoslovenom. Bilo je mnogo mrtvih in ranjenih. Karabinjerji se zadržujejo popolnoma pasivno. Banditi vdirajo v stanovanja in kraje. Po pripovedovanju beguncev, je pričakovati, da bo prišlo jutri semkaj še večje število reških meščanov. Ljudje beže od doma brez vsakih sredstev.

POLOŽAJ V GORENJI SLEZIJ.

Nenavaden korak italijanskega kralja. Zaveznika demarša v Varšavi.

— d London, 11. maja. »Morning Post« javlja iz Rima: Italijanski uradni krogi pripisujejo govoricam iz Gornje Slezije veliko važnost. Po italijanski konstitucionalni praksi se more smatrati nenavaden korak kralja, ki je poklical grofa Sforzo v kvirinal in izrazil

ob 11 dopoldne. Za ostalo občinstvo ob 2 popoldne.

Sokolstvo.

— Sokol v Dobrem polju vabi vse člane sokolskih društev ribniškega okrožja, kakor tudi vse one, ki jim je pri srcu obstoj in procvit tega najmlajšega društva, na svojo prireditel v nedeljo 15. t. m. popoldne. Vrši se v društveni telovadnici na Vidmu s sodelovanjem dramskega oddelka Sokola v Vel. Laščah. Vspored: tri šaljive enodejanske, godba, petje itd.

Turistika in sport.

— Nogomet. Ilirija: Sparta, Zagreb. Na binokostno nedeljo in ponedeljek igra v Ljubljani Hrv. S. K. Sparta, prvorazreden zagrebški klub, ki je ljubljanski sportni publiki iz lanske sezone v najboljšem spominu. Pričetek tekem oba dni ob 17. uri. Vstopnina: sedeži I. vrste (numerirani) 20 K, II. vrste 16 K, stojišče 10 K. Članske in dijaške vstopnice 6 K. Slednje se dobe le v predprodaji v nedeljo in ponedeljek od 10. do 12. ure pri blagajni na igrišču.

Društvene vesti.

— Prostovoljno gasilno društvo na Brezovici pri Ljubljani, bo proslavilo ustanovljenje novega društva in blagoslovljene brizgalne na binokostni ponedeljek, dne 16. maja 1921. Popoldan istega dne se vrši velika vrtna veselica, na kateri sodeluje pevsko društvo »Slavija« iz Viča in polnoštevila godba jug. železničarjev iz Ljubljane.

— »Vraska Vila« koncertira na binokostni ponedeljek ob 3. popoldne v salonu gostilne pri »Slaparju« v Lukovici. Spored: 1. P. Jereb: »Pevec«, 2. dr. A. Schwab: »Sreča«, 3. Iv. Ocvirk: »Vilni zdenec«, 4. O. Dev: a) »Jes pa 'no šišico 'mam«, b) »Ribce po murlici pravaajo«, c) »Spou ptice pojo«. (Koroške narodne) 5. dr. A. Schwab: »Zdaj sam le sem zahajam«, 6. dr. A. Schwab: »Božji volek«, 7. dr. B. Ipavec: »Ej tedaj«, 8. dr. A. Schwab: »Kmečka pesem«, 9. Iv. Ocvirk: »Teče bistra voda«. Cene prostorov: Od 1. do 3. vrste 4 din.; od 4. do 6. vrste 3 dinarje; od 7. do 10. vrste 2 din. Stojišče 1 din. Vse prijatelje petja vabimo k obilni udeležbi. Koncert se vrši ob vsakem vremenu.

— d London, 11. maja. Kako poročja »Daily Mail« je povzročil poljski upor v Gornji Sleziji v londonskih uradnih krogih veliko skrb. Korfanti je izjavil v pogovoru s poročevalcem omenjenega lista: V enem tednu bodo naše čete zasedle vse ozemlje, ki ga nameravamo anektirati.

— d Pariz, 11. maja. Agence Havas javlja iz Varšave, da so francoski poslaniki ter angleški in italijanski oporniki se napravili po poslaniškem svetu sklenjeni skupni korak pri poljski vladi. Vsi trije zastopniki so naprosili poljsko lvaro, naj se odpove uporniškim elementom.

— d London, 11. maja. Kako poročja »Daily Mail« je povzročil poljski upor v Gornji Sleziji v londonskih uradnih krogih veliko skrb. Korfanti je izjavil v pogovoru s poročevalcem omenjenega lista: V enem tednu bodo naše čete zasedle vse ozemlje, ki ga nameravamo anektirati.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— d Zagreb, 11. maja. Deviz: Berlin 214—218, Italija izplačilo 695 do 700, Italija ček 690—692, London 540 do 545, Newyork kabel 135—140, Newyork ček 0—135, Pariz 1124—1135, Praga 192.25—194, Švica 0—2460, Dunaj 24.20—24.25, Valute, Dolarij 132.25 do 132.50, avstrijske krone 23—23.50, cerški rublji 50—55, napoleonidori 468 do 471, nemške marke 215—216, romunski lei 0—224, italijanske lire 675 do 680, češkoslovaške krone 196—198.

— g Živinski sejem v Mariboru, 10. maja. Priglasilo se je: 3 bike, 111 volov, 143 krav, 11 (drobnico) telet in 14 konj, Skupaj 282 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 17 do 19 K, poldebili voli od 15 do 18 K, plemenski voli od 12 do 16 K, bikji za klanje 12 K, glavne krave, debele od 16 do 19 K, plemenske krave od 16 do 18 K, mladne krave od 13 K do 14 K, breje krave od 12 do 15 K, mlada živina od 13 do 15 K, teleta od 16 do 17 K, krave za klobasarie 1 kg žive teže od 7 do 10 K. Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg 27 K, volovsko meso II. vrste 1 kg 25 K. Meso od bikov, krav, telic 1 kg 24 K. Teleče meso I. vrste 1 kg 25 K, teleče meso II. vrste 1 kg 23 K. Svinjsko meso sveže 1 kg 32 K. Značilno je, da nameravajo kljub zgore izkazanim nizkim cenam mesarji nov naskok na podražanje in sicer kar na 37 K za prvovrstno volovsko meso.

Polzuedbe.

— Zgubila se je rujava moška perlerina od Dunajske - Bleiweisowe in Karlovske ceste. Pošten najditelj naj jo odda na policijo.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Velik trgovski lokal

s 3 velikimi izloženimi okni na Starem trgu

se zamenja

za velike pisarniške prostore v I. ali II. nadstropju v Ljubljani, če mogoče na prometnem kraju. Plača se eventualno tudi nagrada za posredovalca. — Ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod šifro: „Nujno 3312“.

Posebna obvestila se ne bodo razpošiljala.

Tužnim srcem naznanjamo bridko vest, da je naš ljubljani soprog, brat, stric, svak in zet, gospod

Franjo Karlovšek

trgovca in hišni posestnik na Lavi št. 21 pri Celju,

v starosti 52 let po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, danes ob pol 2. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 13. maja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na okoliško pokopališče, kjer se bodo položili zemeljski ostanki umrlega v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Maša zadušnica se bo brala v soboto 14. majnika ob 8 uri v cerkvi Sv. Daniela.

CELJE, dne 11. maja 1921.

Mici Karlovšek, soproga. — Janko Karlovšek, pos. in trg. dr. Jos Karlovšek, odvetnik, brata. — Nečaki in nečakinje.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Zalostnim srcem javljamo, da je danes ob pol 12. uri ponoči umrla naša draga hčerka oziroma sestra in teta, gospodična

Mici Dražil

v mladostni dobi 23 let po daljši mučni bolezni.

Pogreb drage rajnice bo v petek, dne 13. maja ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Breg št. 20, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 11. maja 1921.

Žalujoča rodbina Ivan Dražilova.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni soprog, sin, brat in svak, gospod

dr. Jakob Rajh

odvetnik v Slov. Gradcu

v sredo, dne 11. t. m. v 47. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, v sanatoriju Leonišču v Ljubljani mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 13. t. m. ob 4. uri pop. iz Leonišča, Zaloška cesta št. 11, na pokopališče k Sv. Križu v Ljubljani.

Venci se po želji pokojnikov hvaležno odklanjajo.

V LJUBLJANI, dne 12. maja 1921.

Globoko žalujoči ostali.

Korlandoli

zalepka za šalivo pošto in srečlov priporočila cenj. društvom v vsaki množici.

M. Tičar, Ljubljana.

Naprodaj na Stajerskem SNS.

Krasna posestva 6, 8, 10, 15, 17, 27, 32, 50, 64, 100, 114, 130, 220, 300 orolov živi in mrtvi inventar. Mlini na vodno in parno moč, industrije, trgovine, gostilne, kavarne, gozdi, hiše, vile in kmetijska posestva. Obrnite se na Karol Breznika, Celje, Dolgo polje 3. 2949

Mehaniki pozor!

Naprodaj je lepa hiša v Slovenjgradcu z vrtno na glavnem trgu blizu cerkve, z lepim prodajniškim prostorom in delavnico. Ker tukaj ni nobenega narodnega strokovnjaka, se zato priporoča. Pojasnila daje Klun Janko, trgovec v Slovenjgradcu. 3217

Vabilo

na štirideseti redni občni zbor Posojilnice v Celju,

r. z. z. o. z.

ki se bo vršil dne 23. maja 1921 ob 17 1/2 uri (1/2 6 uri) v Celju. Narodni dom, v sejal dvoran s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Poročilo načelstva o letnem računu.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Razdelitev čistega dobička za leto 1920.
- 4.) Slučajnosti.

Načelstvo.

Lojze Počivavnik

magistratni računski oficijal

Mici Počivavnik roj. Sezun

poročena

V Ljubljani, 12. maja 1921.

Veliko trgovsko podjetje v Ljubljani išče za vodjo svojega železninskega oddelka samostojnega, vsestransko naobraženega strokovnjaka.

Vstop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod „ŽELEZNINA 3305“.

Popravila

tvorniških, poljedelskih (mlatilnice, plugi, stroji za rez, stroji za rezanje piče in druge). Vse vrste mlinjskih strojev in naprav kakor tudi vsa stružna dela izvršuje strokovnjaško in točno. Sprejema najrazličnejše fasonske dele v množinsko izdelovanje za ključavničarske in mehanične delavnice: „Bistra“, kovinska industrija v Domžalah. 3236

AUTO

Austro - Fiat, 35 HP, električ. razsvetljava Bosch, pogon od znotraj, 6 sedežev, modernega tipa, popolnoma nov se prodaja. — Istotam Puch 24 HP, 5 sedežev. Kje, pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3221

Pozor!

Pozor!

Drože, kvas

(germ)

najboljše kakovosti, jamčeno čiste žitne, razpošilja po K 46.— franko vsaka poštna postaja. M. Zalokar in sin, Ljubljana. 3284

Kupim starejše kompletne gostilne, eventualno z notami. Dopisi z navedbo cene pod „Prilika/3288“ na uprav. Slovenskega Naroda. 3288

Prodaja se krava

s teletom, dobra mlekarica, in ena breja krava. Poizve se v Ljubljani, Poljanska cesta 55. 3289

Finančni kompanjon (ka)

za dobro idoče podjetje se sprejme. Naslov pove uprav. uprav. Slovenskega Naroda. 3287

Dražba

dveh angleških polkrvnih, dobro spartenih žrebcev se vrši dne 18. maja 1921 ob 1/2 9. uri na jahačnici državne žrebčarne na Selu pri Ljubljani.

Vodstvo državne žrebčarne.

Zdrav močan žrebec

za težko vožnjo se kupi takoj v tovarni za hlej v Ljubljani. 3278

Lepa velika opremljena soba

s posebnim vhomom se takoj odda solidnemu gospodu kateri bi se sam poskrbel za postrežbo. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3302

Prodaja se

200 l. sadnega vina po 5 kron l. tri stelaže za trgovino in 2 kosa prodajalne mize. Cesta na Rožnik 5. l.

Prodasta se

takoj v zelo lepem kraju 2 hiši z gostilno in trgovino brez konkurence, s precej posestvom z vso zalogo in inventarjem. Samo resne ponudbe pod „Hiši/3290“. 3290

Ugodna prilika.

Popolna dobro ohranjena spalnica, belo lakirana kuhinja in razno drugo pohištvo naprodaj po primerni ceni. Ogleda se lahko vsak dan od 11 ure predp. dalje v Prešernovi ulici 50. II. nadst. levo. 3270

Večje tovarniško podjetje v Ljubljani išče popolnoma večjega samostojnega

knjigovodja

(bilancista) z daljšo prakso, zmožnega slovenskega in nemškega jezika. Pisane ponudbe naj se naslovijo pod „Tovarna poštni predal 9“ Ljubljana. Nastop v najkrajšem času. 3279

Prodajalka

spretna in trgovsko naobražena, se sprejme pri

F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ul. 1.

Tračnice

8000 metara 7 kg profila
6600 „ 5 1/2 „
2300 „ 4 „

u rabljenom ali posve uporabivom stanju

90 kom. novih dvojnih kotača 350 X 60 X 780 m/m (Radsätze)
180 „ „ ležaja k tomu
40 „ „ dvojnih kotača 300 X 50 X 600 m/m
92 „ „ (Hülsenradsätze) 300 X 500 m/m
48 „ „ prekrtnih kolic (Kippwagen) 3/4 m³ X 600 m/m
2 „ „ lokomotive 30 P. S., 600 m/m rastočine

otprema odmah sa skladišta

„ALAT“ d. d. Zagreb, Galjeva ulica 59.

Naznanilo.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem prevzela z dnem 8. maja 1921 staroznano

gostilno „Pri Levu“.

Gospodarska cesta št. 16.

Točila bom priznala dobra vina kot ljubiteljska, gado-pečana, bizeljsko rdeče in belo. Za gorka in mrzla jedila dobro poskrbljeno. — Lep senčnat vrt. — Prostoren hlev za konje na razpolago.

Za obilen poset se sl. občinstvu priporoča s spoštovanjem

ROZI LEGAT, gostilničarka.

Za birmance

vseh vrst obleke v zalogi.

Za gospode velika izbira modnih in športnih oblek lastnega izdelka.

Angleško sukno — Lister.

Znižane cene!

Zahtevajte vzorce!

Schwab & Bizjak

I. kranjska razpošiljalnica

Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

KRISTALUM d. d., Zagreb,

veleprodaja stakla i porculana

Boškovičeva ul. br. 26.

Tel. br. 6-70.

preporuča svoje bogato skladište staklene i porculanske robe. Raspolaze u svako doba sa proizvodnjama iz prvorazrednih čeških tvornica kao i što i sa svim vrstima stakla za urezivanje te gradjevne svrhe. — Preuzima narudžbe za takozvane „KOMBINIRANE VAGONE“ sa skladišta i izravno iz tvornica uz dnevne tvorničke cijene. — Izvolite zatražiti cijenike!

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.